

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

ЦЕНТРАЛЬНА ГЕОФІЗИЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ
імені БОРИСА СРЕЗНЕВСЬКОГО

ЩОМІСЯЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ
ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ
У МІСТІ КИЇВ ТА МІСТАХ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЗА ЛЮТИЙ 2024 РОКУ
№ 2 (371)

КИЇВ 2024

КИЇВ. У лютому систематичні спостереження за вмістом шкідливих речовин в атмосферному повітрі міста проводились Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського на 16 стаціонарних постах (ПСЗ)*. На ПСЗ №10 та ПСЗ №13, з 9 лютого на ПСЗ №20, спостереження проводились не в повному обсязі через відключення їх від електроенергії. Для визначення забрудненості повітря за місяць було відібрано і проаналізовано 6358 проб.

У повітрі визначалось 20 забруднювальних домішок, з них основні: оксид вуглецю – на 16-ти постах, завислі речовини, діоксид сірки та діоксид азоту – на 14 постах, оксид азоту – на одному посту.

Склад специфічних домішок визначався в залежності від викидів шкідливих речовин в атмосферу від підприємств, які розташовані в зоні поста спостережень.

Оцінка стану забруднення атмосферного повітря проводилась шляхом порівняння з відповідними гранично допустимими концентраціями (ГДК)** речовин у повітрі населених міст.

За індексом забруднення атмосферного повітря (ІЗА) рівень забруднення у лютому загалом по місту характеризувався, як підвищений. По території міста рівень забруднення відрізнявся: на двох постах він характеризувався, як низький, на дванадцяти – як підвищений. На двох постах ІЗА не розраховувався тому, що визначалась лише одна домішка.

Загалом по місту у лютому відмічались підвищені середньомісячні концентрації трьох забруднювальних речовин (другого та третього класу небезпеки): діоксиду азоту – на рівні 1,8 ГДКс.д., діоксиду сірки – 1,7 ГДКс.д., формальдегіду – 1,2 ГДКс.д. (таблиці 1, 2).

Середньомісячні концентрації завислих речовин на постах спостережень були у межах 0,5-0,7 ГДКс.д. Максимальні концентрації на усіх постах були на рівні 0,1-0,3 ГДКм.р.

Вміст діоксиду сірки у повітрі за середньомісячними концентраціями перевищував рівень санітарно-гігієнічних нормативів на всіх постах, крім ПСЗ №5 (проспект Науки, поблизу метеомайданчику обсерваторії). Найбільші середньомісячні концентрації були відмічені на Деміївській (ПСЗ №20) та Галицькій (ПСЗ №6) площах, Берестейському проспекті (ПСЗ №11), вулиці Олександра Довженка (ПСЗ №2) – 2,2 ГДКс.д. на Бессарабській площі (ПСЗ №7) – 2,1 ГДКс.д.; ще на восьми постах середньомісячні концентрації діоксиду сірки були у межах 1,5-2,0 ГДКс.д. Максимальні концентрації на постах міста становили 0,1-0,3 ГДКм.р.

Середньомісячні концентрації оксиду вуглецю на постах і по місту були у межах 0,2-0,4 ГДКс.д. Максимальні концентрації були у межах 0,1-0,7 ГДКм.р.

Вміст діоксиду азоту за середньомісячними концентраціями перевищував рівень ГДКс.д. на всіх постах, крім ПСЗ №5. Найбільші з них відмічені на Галицькій площі та вулиці Семена Скляренка (ПСЗ №21) – 2,3 ГДКс.д., на Бессарабській площі, Берестейському проспекті, вулиці Каунаській (ПСЗ №9) – 2,2 ГДКс.д.. На інших постах середній вміст діоксиду азоту був у межах 1,5-2,0 ГДКс.д., на проспекті Науки – 0,8 ГДКс.д.

Найвища разова концентрація діоксиду азоту зафіксована в районі Берестейського проспекту та Бессарабської площі – 1,0-1,1 ГДКм.р.. На інших постах максимальні концентрації були у межах 0,4-0,9 ГДКм.р. Всього у лютому з діоксиду азоту зафіксовано 2 випадки перевищення ГДКм.р., що становило 0,2% від загальної кількості спостережень по місту.

* - відбір і аналіз проб атмосферного повітря на вміст забруднювальних речовин проводиться згідно РД 52.04-186-89.

** - ГДК розподіляються на середньодобові (ГДКс.д.), і з ними порівнюються середні концентрації, та максимально разові (ГДКм.р.), з ними порівнюються разові максимальні концентрації шкідливих речовин.

Середньомісячний вміст оксиду азоту (визначався лише на Деміївській площі) становив 0,6 ГДКс.д., максимальний – 0,1 ГДКм.р.

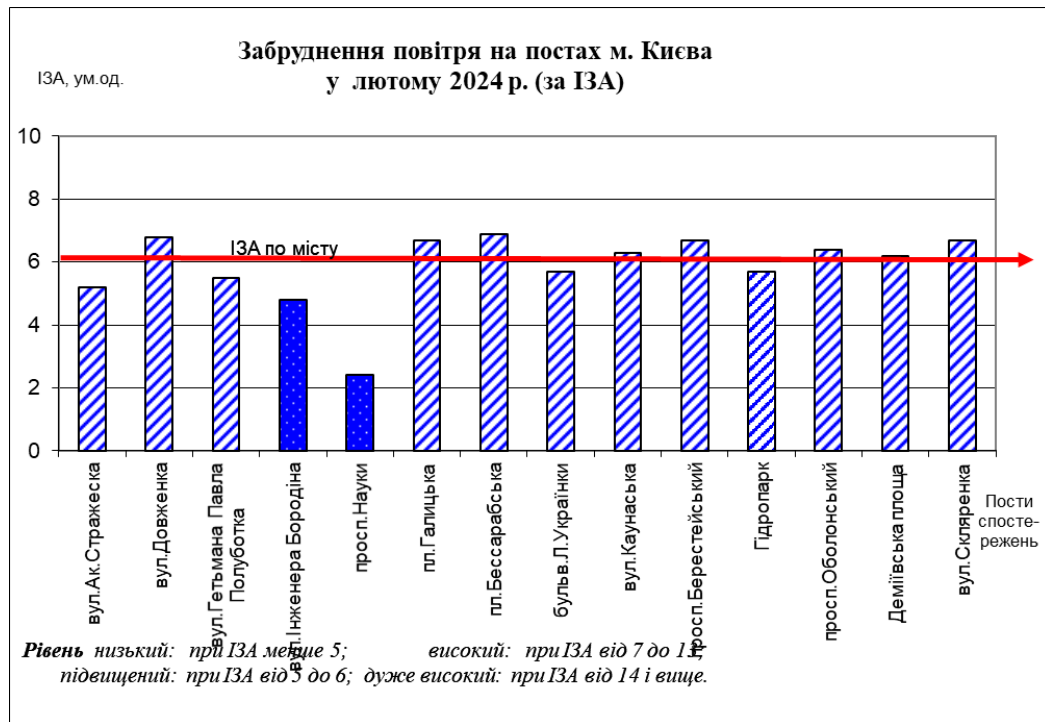
Найбільший середньомісячний вміст формальдегіду зафіксовано на Бессарабській площі та в районі Гідропарку (ПСЗ №15) – 1,4 ГДКс.д. На інших постах середньомісячні концентрації формальдегіду були у межах 1,0-1,3 ГДКс.д., на ПСЗ №5 – 0,7 ГДКс.д.

Максимальний вміст цієї домішки не перевищував відповідні санітарно-гігієнічні нормативи і був у межах 0,2-0,3 ГДКм.р.

Вміст фенолу визначався на семи постах. Середньомісячні концентрації цієї домішки були на рівні 0,5-0,8 ГДКс.д.. Максимальні концентрації фенолу коливались у межах 0,2-0,8 ГДКм.р.

Середньомісячні концентрації сірководню на трьох постах, де вимірювалась ця домішка, становили 0,002 мг/м³, максимальні – 0,003 мг/м³ (0,4 ГДКм.р.).

Вміст аміаку, хлористого водню та фтористого водню у повітрі за середньомісячними концентраціями не перевищував рівень відповідних санітарно - гігієнічних нормативів. Максимальні концентрації хлористого водню були у межах 0,4-0,5 ГДКм.р. Максимальні концентрації аміаку та фтористого водню були на рівні 0,1 ГДКм.р.

За інтегральним показником – ІЗА більш забрудненим повітрям у лютому відзначався район Бессарабської площі. Підвищений рівень забруднення повітря відмічався також в районі вулиці Олександра Довженка, Галицької площі, Берестейського проспекту, вулиці Скляренка, Оболонського проспекту (ПСЗ №17), вулиці Каунаської, Деміївської площі, бульвару Лесі Українки (ПСЗ №8), в районі Гідропарку, вулиці Гетьмана Павла Полуботка (ПСЗ №3) та вулиці Академіка Стражеска (ПСЗ №1).

В районі вулиці Інженера Бородіна (ПСЗ №4) та проспекту Науки (поряд з метеомайданчиком обсерваторії) фіксувався низький рівень забруднення повітря.

Загалом у лютому рівень забруднення атмосферного повітря підвищився. Підвищились середньомісячні концентрації формальдегіду, фенолу та діоксиду азоту, та дещо знизились – діоксиду сірки. Підвищенню забрудненості повітря, сприяли погодні умови – підвищення температури, без вітряна погода та без опадів.

У порівнянні з лютим 2023 р. загальний рівень забруднення повітря знизився за рахунок зниження середньомісячних концентрацій діоксиду і оксиду азоту, фенолу та завислих речовин.

Таблиця 1. Середньомісячні концентрації забруднювальних речовин в атмосферному повітрі м. Київ (в кратності середньодобових ГДК).

Домішки	Номери постів спостережень за забрудненням (ПСЗ)																по місту		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	15	17	20	21	січень 2024	лютий 2024	лютий 2023
Завислі речовини	0,7	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,6		0,5		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
Діоксид сірки	1,6	2,2	1,8	2	0,2	2,2	2,1	1,5	1,8		2,2		1,6	2	2,2	1,9	1,8	1,7	1,7
Оксид вуглецю	0,3	0,4	0,2	0,3	0,2	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,4	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2
Діоксид азоту	1,5	1,9	2	1,7	0,8	2,3	2,2	1,9	2,2		2,2		1,7	2	1,6	2,3	1,5	1,8	2,3
Оксид азоту															0,6		0,6	0,6	1,1
Фенол	0,5	0,7						0,7	0,8					0,6	0,5	0,7	0,5	0,7	0,8
Фтористий водень						0,1	0,1		0,1						0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
Хлористий водень		0,2	0,3	0,2		0,3	0,2				0,2					0,3	0,2	0,2	0,3
Аміак	0,2		0,2	0,2		0,2			0,2		0,2			0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Формальдегід	1	1,3	1		0,7	1,3	1,4	1,1	1		1,3		1,4	1,3	1,2	1,3	1	1,2	1,2

Таблиця 2. Максимальні концентрації забруднювальних речовин в атмосферному повітрі м. Київ (в кратності максимально разових ГДК).

Домішки	Номери постів спостережень за забрудненням (ПСЗ)																по місту		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	15	17	20	21	січень 2024	лютий 2024	лютий 2023
Завислі речовини	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3		0,2		0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
Діоксид сірки	0,3	0,3	0,3	0,3	0	0,3	0,3	0,2	0,3		0,3		0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3
Оксид вуглецю	0,4	0,4	0,3	0,3	0,1	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,5	0,3	0,3	0,4	0,4	0,7	0,7	0,7	1,4
Діоксид азоту	0,8	1	0,8	0,7	0,4	0,9	1	0,9	1		1,1		0,8	0,9	0,5	0,9	0,9	1,1	1,2
Оксид азоту															0,1		0,2	0,1	0,3
Сірководень			0,3	0,4												0,3	0,4	0,4	0,4
Фенол	0,3	0,4						0,4	0,8					0,4	0,2	0,3	0,3	0,8	0,6
Фтористий водень						0,1	0,1		0,1						0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Хлористий водень		0,4	0,4	0,4		0,5	0,4				0,4					0,5	0,4	0,5	0,7
Аміак	0,1		0,1	0,1		0,1			0,1		0,1			0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Формальдегід	0,2	0,3	0,2		0,2	0,3	0,3	0,2	0,2		0,3		0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Спостереження за станом забруднення атмосферного повітря у лютому проводились на двох постах у місті Біла Церква та на одному посту в містах Бровари, Обухів і Українка. Визначався вміст чотирьох основних домішок (зависли речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю, діоксид азоту) та вміст важких металів. У місті Біла Церква у лютому було відібрано і проаналізовано 574 проб, у Броварах, Українці та Обухові – 300 проб повітря.

Загальний рівень забруднення повітря у лютому за ІЗА в містах Біла Церква, Обухів, Бровари та Українка оцінювався, як низький.

БІЛА ЦЕРКВА. Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин становили: діоксиду азоту – 2,3 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,6 ГДКс.д., завислих речовин – 0,5 ГДКс.д., оксиду вуглецю – 0,3 ГДКс.д. (табл.3).

Максимальні концентрації досягали: з діоксиду азоту – 1,0 ГДКм.р., оксиду вуглецю – 0,6 ГДКм.р., завислих речовин та діоксиду сірки – 0,3 ГДКм.р.

Забрудненість повітря оксидом вуглецю та діоксидом азоту була дещо вищою на ПСЗ №1 (вул. Героїв Маріуполя, 43), та діоксидом сірки – на ПСЗ №2 (вул. В'ячеслава Чорновола).

У порівнянні з минулим місяцем у повітрі вміст забруднюючих речовин майже не змінився. Порівняно з лютим 2023 р. дещо знизився вміст діоксиду сірки, діоксиду азоту та оксиду вуглецю, та дещо підвищився – завислих речовин.

БРОВАРИ. Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин дорівнювали: діоксиду азоту – 1,8 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,7 ГДКс.д., завислих речовин – 0,3 ГДКс.д., оксиду вуглецю – 0,1 ГДКс.д. (табл.3).

Максимальні концентрації становили: діоксиду азоту – 0,7 ГДКм.р., діоксиду сірки – 0,2 ГДКм.р., завислих речовин та оксиду вуглецю – 0,1 ГДКм.р.

У порівнянні з січнем цього року вміст домішок не змінився. Порівняно з лютим минулого року вміст діоксиду азоту дещо підвищився, інших домішок – не змінився

ОБУХІВ. Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин дорівнювали: діоксиду азоту – 1,2 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,6 ГДКс.д., завислих речовин – 0,4 ГДКс.д., оксиду вуглецю – $\leq 0,1$ ГДКс.д. (табл.3).

Максимальні концентрації становили: діоксиду азоту – 0,6 ГДКм.р., завислих речовин – 0,2 ГДКм.р., діоксиду сірки та оксиду вуглецю – 0,1 ГДКм.р.

У порівнянні з минулим місяцем у повітрі дещо підвищився вміст діоксиду азоту та діоксиду сірки. Порівняно з лютим 2023 р. знизився вміст оксиду вуглецю, діоксиду сірки та діоксиду азоту.

УКРАЇНКА. Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин дорівнювали: діоксиду азоту – 2,0 ГДКс.д., діоксиду сірки – 1,0 ГДКс.д., завислих речовин – 0,3 ГДКс.д., оксиду вуглецю – 0,2 ГДКс.д. (табл.3).

Максимальні концентрації становили: діоксиду азоту – 0,8 ГДКм.р., оксиду вуглецю та діоксиду сірки – 0,2 ГДКм.р., завислих речовин – 0,1 ГДКм.р.

У порівнянні з січнем 2024р. у повітрі дещо знизився вміст оксиду вуглецю та діоксиду азоту та дещо підвищився – діоксиду сірки. Порівняно з лютим 2023 р. дещо знизився вміст оксиду вуглецю та дещо підвищився – діоксиду сірки.

Таблиця 3. Середньомісячні і максимальні концентрації забруднювальних речовин в атмосферному повітрі у містах Київської області (в кратності середньодобових та максимально разових ГДК).

м. Біла Церква

Домішки	Середньомісячні концентрації					Максимальні концентрації				
	Номери постів (ПСЗ)		По місту			Номери постів (ПСЗ)		По місту		
	1	2	січень 2024	лютий 2024	лютий 2023	1	2	січень 2024	лютий 2024	лютий 2023
Завислі речовини	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2
Діоксид сірки	0,6	0,7	0,6	0,6	0,7	0,1	0,6	0,2	0,6	0,3
Оксид вуглецю	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2	0,6	0,3	0,4
Діоксид азоту	2,5	2,0	2,3	2,3	2,4	1,0	0,7	1,1	1,0	1,2

м. Бровари

Домішки	Середньомісячні концентрації			Максимальні концентрації		
	січень 2024	лютий 2024	лютий 2023	січень 2024	лютий 2024	лютий 2023
Завислі речовини	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1
Діоксид сірки	0,7	0,7	0,7	0,2	0,2	0,1
Оксид вуглецю	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Діоксид азоту	1,8	1,8	1,7	0,7	0,7	0,7

м. Обухів

Домішки	Середньомісячні концентрації			Максимальні концентрації		
	січень 2024	лютий 2024	лютий 2023	січень 2024	лютий 2024	лютий 2023
Завислі речовини	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2
Діоксид сірки	0,5	0,6	0,9	0,1	0,1	0,2
Оксид вуглецю	≤0,1	≤0,1	0,3	0,1	0,1	0,2
Діоксид азоту	1,1	1,2	1,5	0,4	0,6	0,7

м. Українка

Домішки	Середньомісячні концентрації			Максимальні концентрації		
	січень 2024	лютий 2024	лютий 2023	січень 2024	лютий 2024	лютий 2023
Завислі речовини	0,3	0,3	0,3	0,1	0,1	0,1
Діоксид сірки	0,9	1,0	0,9	0,2	0,2	0,2
Оксид вуглецю	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2
Діоксид азоту	2,1	2,0	2,0	0,8	0,8	0,8

ЩОМІСЯЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ
ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ
В МІСТІ КИЇВ ТА МІСТАХ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЗА ЛЮТИЙ 2024 РОКУ

Відповідальний за випуск

Андрій Куций

Виконавець

Аліса Семеняга

© Центральна геофізична обсерваторія
імені Бориса Срезневського

Копіювання матеріалів цього видання без авторського дозволу заборонено,
при використанні необхідно робити відповідні посилання

Вих. N 991-001- /991-11 від . 03. 2024 р.

пр. Науки, 39, корпус 2, м.Київ-28, 03028, тел. 525-03-30

WEB-адреса <http://www.cgo-sreznevskyi.kyiv.ua>

електронна пошта aupcgo@meteo.gov.ua